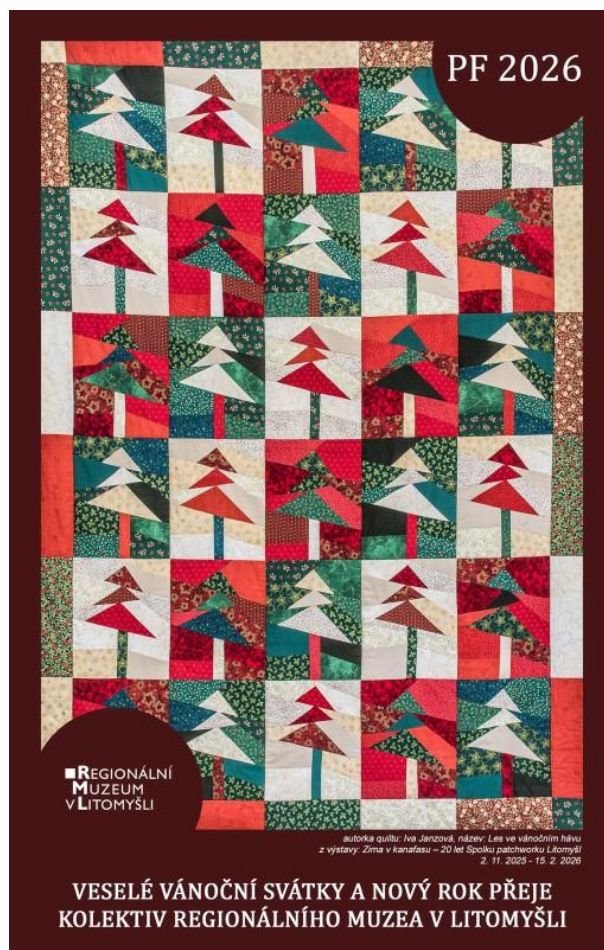
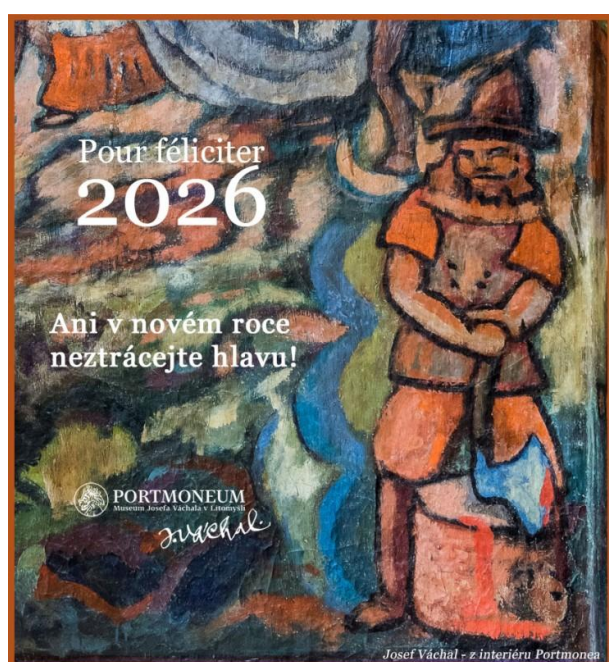

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

18. prosinec 2025

NOVINKY

Štědrovečerní koledování

středa 24. prosince 2025, 13.30–15 hodin

Tradiční Štědrovečerní koledování se skupinou Věneband před hlavní budovou muzea. I letos nezapomeňte vzít si svíčky s sebou. Junák – český skaut, z. s. do Litomyšle přiveze Betlémské světlo. To bude v době Štědrovečerního koledování hořet v kryptě piaristického kostela. Občerstvení v podobě nápojů zajištěno. Koledování se koná s laskavou podporou Zámeckého návrší, z. ú.

(Renata Kmošková)

Zimní otevírací doba

Hlavní budova muzea

Muzeum je otevřeno celoročně od úterý do neděle.

Vánoční otevírací doba v hlavní budově muzea:

středa 24. prosince: 13.30–15.00
čtvrtek 25. prosince: 9.00–17.00
pátek 26. prosince: 9.00–17.00
sobota 27. prosince: 9.00–17.00
neděle 28. prosince: 9.00–17.00
pondělí 29. prosince: zavřeno
úterý 30. prosince: 9.00–12.00, 13.00–17.00
středa 31. prosince: zavřeno
čtvrtek 1. ledna 2026: zavřeno

Rodný byt Bedřicha Smetany

Od října 2025 do dubna 2026 je otevřeno od pátku do neděle – Pá, So, Ne: 9–12 a 13–17 hodin. Návštěvy mimo otevírací dobu lze předem domluvit pro skupiny 10 a více osob a školní kolektivy. Více najdete na stránkách www.rbbs.cz.

Vánoční otevírací doba v Rodném bytě Bedřicha Smetany:

středa 24. prosince: zavřeno
čtvrtek 25. prosince: 9.00–12.00, 13.00–17.00
pátek 26. prosince: 9.00–12.00, 13.00–17.00
sobota 27. prosince: 9.00–12.00, 13.00–17.00
neděle 28. prosince: 9.00–12.00, 13.00–17.00
pondělí 29. prosince až čtvrtek 1. ledna 2026: zavřeno

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Od listopadu 2025 do konce března 2026 je zavřeno. Návštěvy mimo otevírací dobu lze předem domluvit pro skupiny 10 a více osob a školní kolektivy. Více najdete na stránkách www.portmoneum.cz.

(René Klimeš)

Výstava

Mozaika tradiční lidové kultury Pardubického kraje

16. leden – 10. květen 2026

Putovní výstava Národního muzea v přírodě – Muzea v přírodě Vysočina představuje významné fenomény lidové kultury, které byly pro svoji jedinečnost zapsány na *Seznam nemateriálního kulturního dědictví Pardubického kraje* a dodnes se udržují. Patří mezi ně vodění jidáše, stavění velikonočního stromu, máj, masopustní obchůzky na Hlinecku, výroba jabkanců, dožínky či stínání kohouta. Výstava přibližuje také znalost tradičních řemeslných postupů – například výroby dýmek, dřevěných hraček, žinylky nebo ručního tkalcovství či pletení ze slámy, proutí i kukuřičného šustí. Celkem je na krajském seznamu již čtrnáct statků a dvanáct nositelů tradice.

Součástí výstavy jsou i krátká ilustrační videa. Školy a kolektivy si mohou prohlídku objednat s doprovodným programem s lektory na edu@rml.cz.

Vernisáž výstavy se uskuteční ve **čtvrtek 15. ledna 2026 od 17 hodin**. Výstavu zahájí PhDr. Ilona Vojancová, emeritní ředitelka Muzea v přírodě Vysočina a členka Národní rady pro tradiční lidovou kulturu. Vystoupí Dětský lidový soubor Třeničáček z Trstěnice.

(Hana Klimešová)

Masopust Studnice

© Fotosbírka Muzea v přírodě Vysočina

Program pro školy, školky, školní družiny

Masopust držíme...

3.–6. únor 2026

Masopust, tedy období od Tří králů až do Popeleční středy, je časem veselí, karnevalů, sousedských střetnutí a zabíjaček. Tuto dobu uzavíraly vesnické obchůzky v maskách jako symbol přechodu zimy do jara. Společně se seznámíme s tímto původně pohanským zvykem a jeho tradicí. Povíme si, co jíst na „Tučný čtvrtek“, nebo proč říkáme středě „Popeleční“. V muzejním ateliéru si poté vyrobíme masky či jednoduché hudební nástroje, které nesmí chybět v žádném masopustním průvodu.

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 10.00, 13.00 nebo dle domluvy.

Cílová skupina: žáci MŠ a 1. stupně ZŠ

Vstupné: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč, žáci a studenti škol bez předplacené permanentky 40 Kč; pedagogický doprovod zdarma.

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 616 723 nebo na e-mail: edu@rml.cz. Změna programu vyhrazena!

(Anna Rousková)

PROBÍHÁ

Výstava

Zima v kanafasu – 20 let Spolku patchworku Litomyšl

2. listopad 2025 – 15. únor 2026

Spolek patchworku Litomyšl slaví v letošním roce dvacet let od svého založení. Členky spolku vám představí nejen novinky ze své tvorby, ale také quilty či deky, které vznikaly v počátcích šití patchworku v Litomyšli.

Během let se švadlenky naučily množství nových vzorů, moderních technik a používají zajímavější a modernější pomůcky a látky, které dříve

nebyly běžně dostupné. Společně se spolu setkávají na šicích dílnách plných nápadů a inspirace. Rády spolupracují se švadlenkami například z holandského Rodenu nebo Levoče. V Česku pořádají

výstavy prací svých členek či jezdí na výstavy do zahraničí. Věnují se také charitě a již ušily a darovaly řadu polštářů, dek či quiltů různým organizacím a jednotlivcům. Na výstavě v muzeu budou vystaveny charitativní deky ušité členkami spolku. Kdokoliv z veřejnosti si bude moci vybranou deku zakoupit a podpořit tak konkrétní sdružení či spolek, na jejichž konto budou peníze z prodeje věnovány.

Cílem spolku je sdružovat všechny „spřízněné duše“ se zájmem o šití patchworku, quilingu a šířit tuto techniku například na šicích dílnách či předváděcích akcích pro širokou veřejnost. Na šití pro veřejnost se můžete těšit i letos – dílnu členky spolku plánují na leden až únor 2026. Podrobnější popis a termíny dílen s dostatečným předstihem naleznete na stránkách muzea www.rml.cz. Na vaši návštěvu se těší členky Spolku patchworku Litomyšl a lektori z muzea.

Doprovodný program pro školky, školy, školní družiny...

K výstavě *Zima v kanafasu – 20 let Spolku patchworku Litomyšl* je možné objednat doprovodný program pro školy a širokou veřejnost. Bližší informace a možnost objednání programu budou po zahájení výstavy (od 2. listopadu 2025). Program objednávejte na emailové adrese edu@rml.cz.

Papírový patchwork

Patchwork není pouze sešívání kousků látek, ale také navrhování vlastních vzorů. Žáci si pomocí barevných kousků papíru vytvoří svůj vlastní návrh čtvercového bloku, který poté „sešijeme“ do třídní deky. Aktivita rozvíjí jemnou motoriku, fantazii, smysl pro barvy a tvary, podporuje soustředění, spolupráci a radost z tvoření. Společně navštívíme také výstavu věnovanou této zajímavé textilní technice.

Hrátky s barvou

Patchworkový umělec nemusí pouze šít, ale také navrhovat vlastní látky. Přijďte se proměnit na textilního návrháře a vyzkoušet si tvorbu vzoru technikou tisku na látky. Žáci si vytvoří látkový blok s vlastním návrhem, který poté mohou sestavit a sešít do třídní deky, nebo si vytvořit vlastní textilní výrobek. Společně si projdeme výstavu, povíme si o základech patchworku a seznámíme se se vzory používanými v tisku na látky.

(Renata Kmošková)

Výstava

Litomyšl na fotografiích Miroslava Škrdly Léta 1975–1980

25. září 2025 – 4. leden 2026

Pana Miroslava Škrdly (1932–2016) znal snad každý obyvatel Litomyšle. Do paměti místních se zapsal jako neúnavný fotograf dění ve městě. Povolání učitele na I. základní škole mu umožnilo zachytit život žáků a jako člen místních komisí se účastnil kulturních i politických jednání, která neopomíjel dokumentovat svým fotoaparátem.

Fotografická pozůstalost Miroslava Škrdly je uložena v Regionálním muzeu v Litomyšli a obsahuje snímky z let 1956–1996. Dá se charakterizovat jako obrazová kronika města. Postupně ji představujeme veřejnosti prostřednictvím výstav. V letošním roce přichází na řadu výběr snímků z let 1975–1980.

Součástí výstavy je i doprovodný program „**Poznej svého souseda**“. V případě, že návštěvník na fotografiích někoho pozná, má možnost do připravených formulářů napsat jméno a případně i krátkou informaci o dotyčné osobě. Všem, kdo takto pomohou rozluštit střípek ze života obyvatel města, děkujeme.

Prvomájový průvod dětí v litomyšlských krojích na dnešním Smetanově náměstí v roce 1977.

(Alena Binarová)

Program pro školy **Naše digitální já**

K nové výstavě věnované litomyšlskému fotografovi Miroslavu Škrdlovi připravilo Regionální muzeum v Litomyšli edukační program zaměřený na digitální gramotnost. Děti se zamyslí nad hodnotou starých a digitálních fotografií a nad tím, co o nás mohou snímky prozradit. Účastníci si následně vyzkouší sledování digitální stopy fotografií na internetu. K programu je zapotřebí mobilní telefon a připojení na internet.

Program je určen žákům od 6. tříd a je možné se na něj objednat na emailu edu@rml.cz.

(Matěj Klemša)

Dětská herna od 18. října 2025

Hrají si vaše děti rády? A co vy dospělí? Jestli ano, tak právě pro vás je otevřena naše dětská herna. Je to místo pro volné hraní dětí s rodiči a najdete zde několik zastavení či koutků, kde budou připravené různé aktivity určené nejen ke hraní, ale také k tvoření. Můžete se těšit na obří lego, dřevěnou stavebnici, domeček, kuchyňku, obchod a další hračky. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva naší herny bude pro všechny příjemným zážitkem a relaxací během prohlídky muzea.

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice
Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

19. září 2025 – 22. únor 2026, Chvalský zámek

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocaty-osobnich-pocitacu-u-nas-2025-09-19>

Zmatené peníze

4. listopad 2025 – 25. leden 2026, Vlastivědné muzeum Jesenicka

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2025-11-04>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Litomyšl – hlavní město současné české architektury – <https://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/architektura.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

říjen – duben: Pá–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt Bedřicha Smetany není bezbariérový. Je přístupný pouze s vlastním asistentem a po předchozí domluvě.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala není bezbariérové (několik schodů, úzké průchody apod.), přístupné je pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, Ph.D., 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum / Mozaika – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Dětské programy – Mgr. Matěj Klemša, 461 616 723, klemsa@rml.cz, edu@rml.cz

Miroslav Škrdla – Mgr. Alena Binarová, Ph.D., 461 615 821, binarova@rml.cz

Patchwork – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!